

Rapport

Projectnummer: 365275
Referentienummer: SWNL0239607
Datum: 22-02-2019

Verkennend natuuronderzoek Delftweg te Tuitjenhorn

Een oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Opdrachtgever:
Zeeman Real Estate
de heer D. Noë
Postbus 4030
1620 HA HOORN

Verantwoording

Titel	Verkennd natuuronderzoek Delftweg Tuitjenhorn
Subtitel	Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur
Projectnummer	365275
Referentienummer	SWNL0239607
Revisie	D1.0
Datum	22-02-2019
Auteur(s)	Daisy de Vries
E-mailadres	daisy.devries@sweco.nl
Gecontroleerd door	Maikell Verkade
Paraaf gecontroleerd	
Goedgekeurd door	Maarten Mouissie
Paraaf goedgekeurd	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Kader van het onderzoek.....	4
1.2	Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten	4
2	Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden	6
2.1	Toetsingkader.....	6
2.2	Inventarisatie en analyse	6
3	Wet natuurbescherming: soortenbescherming	8
3.1	Toetsingskader	8
3.2	Methode	11
3.3	Voorkomende ecotopen.....	11
3.4	Planten.....	15
3.5	Vleermuizen	16
3.6	Overige zoogdieren	17
3.7	Vogels	18
3.8	Amfibieën en reptielen	20
3.9	Vissen	21
3.10	Overige soorten	21
4	Natuurbeleidskaders	22
4.1	Toetsingskader	22
4.2	Natuurnetwerk Nederland	23
4.3	Gebieden buiten het NNN.....	24
4.4	Gemeentelijk beleid	24
5	Houtopstanden	26
5.1	Toetsingskader	26
5.2	Inventarisatie	27
6	Conclusies	28
	Referenties	30

1 Inleiding

1.1 Kader van het onderzoek

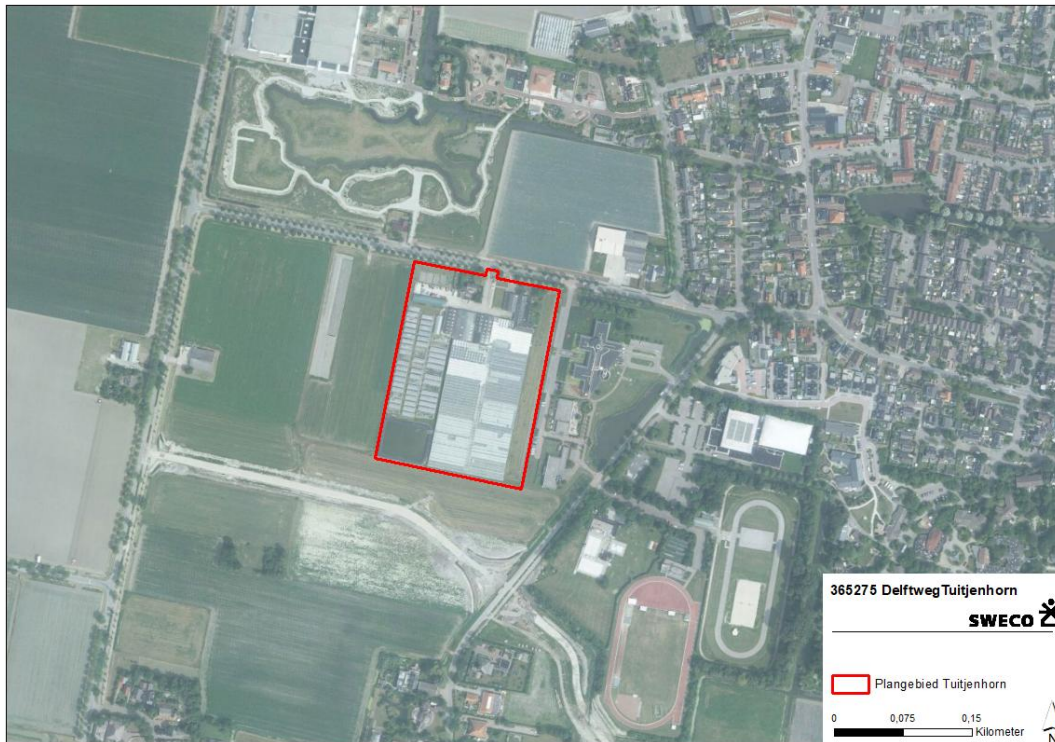
Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Wet natuurbescherming:
 - Natura 2000-gebieden
 - Soorten
- Natuurbeleidskaders:
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN)
 - Gebieden buiten het NNN
 - Gemeentelijk beleid

Het verkennend onderzoek is er op gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het plangebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen. In dit verkennend onderzoek heeft toetsing plaatsgevonden op beschermde Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en op de natuurbeleidskaders.

1.2 Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten

Aan de Delftweg 17 in Tuitjenhorn, gemeente Schagen, ligt een perceel met daarop een woonhuis, kantoorruimte, kassencomplex en schuren, de voormalige bedrijfsgebouwen van zaadveredelaar Nickerson Zwaan/Hazera (figuur 1). Het voorgenomen plan is om deze bebouwing te slopen om ruimte te maken voor een nieuwbouw project voor woningbouwontwikkeling van circa 60 woningen.

Figuur 1. Ligging van het plangebied aan de Delftweg in Tuitjenhorn Heerhugowaard.

2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

2.1 Toetsingkader

De Wet natuurbescherming heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan. Binnen het kader van de Wnb is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

- Geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig)
- Voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten
- Verslechteringstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel
- Passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

2.2 Inventarisatie en analyse

De twee dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden Abtskolk & De Putten en Schoorlse Duinen liggen beiden op circa 4,7 kilometer afstand van het plangebied, zie figuur 2. De enige verstoring die op deze afstand effect kan hebben is een verhoogde stikstofemissie. Het Natura 2000-gebied Schoorlse Duinen bevat stikstofgevoelige habitattypen (www.synbiosys.alterra.nl). Tijdens de aanlegfase zal de stikstofemissie tijdelijk verhogen. De nieuwbouwwoningen worden niet aangesloten op het gasnet. Het grote kassencomplex dat nu staat op het plangebied verbruikt veel gas, het is dus mogelijk dat het plan juist een gunstig effect zal hebben. In de gebruiksfase leidt alleen de verkeer aantrekkende werking tot een mogelijk verhoogde stikstofemissie. Om de effecten van het plan op de Natura 2000-gebieden te bepalen, dient een stikstofdepositie berekening uitgevoerd te worden in AERIUS.

Figuur 2. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van Natura 2000 gebieden.

3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.)

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.)

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel a, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel b, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten* geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond.

Voor *Andere beschermde soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstooring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de *andere beschermde soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming.

Met artikel 3.10 van de wet wordt het mogelijk gemaakt om die bescherming op te heffen om redenen die onder meer verband houden met ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of verband houden met onder meer het bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen. Met artikel 4 van de verordening van de provincie Noord-Holland wordt een dergelijke vrijstelling gegeven. De diersoorten waarop de vrijstelling ten behoeve van ruimtelijke ingrepen ziet worden genoemd in tabel 1. Het betreft diersoorten waarvoor onder de gelding van de Flora- en faunawet, op basis van het Besluit vrijstelling beschermde dier en plantensoorten en de Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet, reeds een vrijstelling gold. In artikel 5 van deze verordening is de meldings- en rapportageplicht opgenomen. Deze zijn opgenomen zodat er een goed beeld gehouden kan worden op welke manier er van de vrijstelling gebruikt wordt gemaakt en de vrijstelling niet zorgt voor een verslechtering van de desbetreffende soort. Ook zijn hier een aantal artikelen opgenomen die helderheid verschaffen over wie de vrijstelling mag gebruiken en wordt de link met het Faunabeheerplan vastgelegd. Voordat er tot uitvoering van de vrijstelling overgegaan mag worden moet de intentie tot uitvoering aan de provincie worden gemeld. Dit zodat het bevoegd gezag op de hoogte is van het gebruik van de door hen verleende vrijstelling en de mogelijkheid heeft tot (steekproefsgewijze) controle. In de melding zal de eigenaar, de grondgebruiker of degene aan wie namens hem, conform artikel 3.15 zevende lid van de wet, toestemming is verleend, aangeven wanneer er waar uitvoert zal worden op grond van de vrijstelling. Eventuele latere wijzigingen van dit voornemen moeten ook worden doorgegeven. Ter controle op de gunstige staat van instandhouding van de soort en in verband met de evaluatie van de toegepaste werkwijze is het van belang dat de grondgebruiker, aan het einde van de periode van uitvoering rapporteert (Provincie Noord-Holland, 2016a).

Tabel 1. Vrijgestelde soorten in Noord-Holland (Provincie Noord-Holland, 2016a).

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren	
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Haas	<i>Lepus europeus</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
Amfibieën	
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de nieuwe wet geldt een ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de nieuwe wet. Er is dan geen ontheffing nodig.

Naast bovengenoemde verbodsartikelen bevat de Wnb een algemeen geldende zorgplicht. Deze zorgplicht is te allen tijde van toepassing en geldt ook voor niet beschermde flora en fauna:

Zorgplicht (artikel 1.11)

- lid 1) Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
- lid 2) De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen

kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

- onderdeel a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - onderdeel b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - onderdeel c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
- lid 3) Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

3.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek en habitatgeschiktheid beoordeling.

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en omgeving. Hiervoor is gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen van relevante soortgroepen, openbare waarnemingsbronnen en data uit de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna); jaren 2013-2019.

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een oriënterend veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met het bronnenonderzoek de beschermde soortengroepen in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaats gevonden op 29 januari 2019 door een deskundig ecooloog van Sweco.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van het bronnenonderzoek en de habitatgeschiktheidsbeoordeling wordt een inschatting gemaakt in hoeverre de te verwachten soort(groepen)en en/of het geschikte biotoop beïnvloed kunnen worden door de voorgenomen activiteit. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soort(groepen) er nader (veld)onderzoek en eventueel ontheffingsplicht in kader van Wet natuurbescherming van toepassing is. Het onderzoek beperkt zich tot op grond van de Wet natuurbescherming beschermde planten- en diersoorten.

3.3 Voorkomende ecotopen

Op het plangebied staan meerdere gebouwen; een woonhuis (figuur 3), kantoorruimte (figuur 4), schuren (deels open, figuur 5) en een kassencomplex. Het complex is omringd met grasland (figuur 6), waarop in het westen kassen met zeil staan (figuur 7). In het zuidwesten staat bovendien een grote wateropslag (figuur 8), deze lijkt een beetje te lekken, waardoor de grond er ruim omheen drassig is met plasjes water. Oostelijk van de kantoorgebouwen staat wat struweel en ligt een vijvertje (figuur 10). Rondom het woonhuis ligt een tuin met diverse bomen. Het plangebied is aan de noord en westkant omlijnd door een sloot. Aan de slootkant net buiten het plangebied staat een bomenrij (figuur 10).

Figuur 3. Het woonhuis op het plangebied.

Figuur 4. De kantoorruimte op het plangebied.

Figuur 3. De schuren op het plangebied.

Figuur 6. Het kassencomplex op het plangebied en het omliggende grasland.

Figuur 7. De kassen met zeil (rechts) op het plangebied.

Figuur 8. De wateropslag op het plangebied.

Figuur 9. Struweel en vijver oostelijk van de kantoorgebouwen op het plangebied.

Figuur 10. De sloot en bomenrij bij het plangebied.

3.4 Planten

Het bronnenonderzoek laat zien dat binnen 500 meter van het plangebied zich geen beschermde plantensoorten bevinden. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen beschermde plantensoorten aangetroffen in het grasland of de tuin. Gezien de aanwezige biotopen worden beschermde soorten van vaatplanten niet verwacht binnen het plangebied. Deze

soorten zijn ook niet bekend uit de wijde omgeving van het plangebied. Effect van het voorgenomen plan op beschermde plantensoorten wordt daarom uitgesloten.

3.5 Vleermuizen

Het bronnenonderzoek geeft binnen 500 meter van het plangebied geen waargenomen vleermuizen weer. Er zijn twee typen vleermuizen: gebouwbewonende en boombewonende soorten. De gebouwen op het plangebied zijn geschikt bevonden voor de gebouwbewonende vleermuissoorten, er is aanwezigheid van open stootvoegen en open rabatdelen tegen de muur van zowel het kantoor als het woonhuis. Bovendien zijn vleermuiskeutels gevonden in de schuur (Figuur 11). Dit duidt erop dat gebouwbewonende vleermuizen als de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger mogelijk verblijfplaatsen hebben binnen de gebouwen van het plangebied (BIJ12a&b, 2017).

Paarverblijfplaatsen en verblijfplaatsen van individuele gewone dwergvleermuizen en ruige dwergvleermuizen worden ook in bomen aangetroffen, het betreft hier spleetvormige ruimtes (BIJ12a&b, 2017). De bomen binnen en net buiten het plangebied bevatten geen diepe holtes, scheuren en loszittende bast en zijn daarom niet geschikt bevonden als verblijfplaats.

De bomenrij net buiten het plangebied kan gebruikt worden als beschutting en foerageergebied voor laatvliegers, gewone dwergvleermuizen en ruige dwergvleermuizen (BIJ12a&b, www.zoogdiervereniging.nl). Verder is het aannemelijk dat de lijnvorming van de bomenrij en sloot in het landschap ervoor zorgen dat het gebruikt zal worden als vliegrouete voor verschillende soorten vleermuizen. De watervleermuis kan bovendien gebruik maken van de sloot als foerageergebied. Deze soort is gevoelig voor licht (BIJ12c, 2017), evenals de meeste andere vleermuissoorten in meer of mindere mate. In de gebruiksfase kan verstoring optreden wanneer er meer lichtverstoring (uitstraling) is dan in huidige situatie. Hier is eenvoudig rekening mee te houden door ecodynamische verlichting te installeren, waarbij de intensiteit, kleur en momenten van branden van de verlichting kan variëren, afhankelijk van de behoefte.

Al met al is niet uit te sluiten dat diverse soorten vleermuizen op meerdere manieren gebruik maken van het plangebied en de bomen daar om heen. Om meer inzicht in de aanwezigheid van de vleermuizen te verkrijgen, dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden tussen april en oktober naar de aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en watervleermuis.

Figuur 11. Sporen/aanwijzingen van vleermuizen in gebouwen.

3.6 Overige zoogdieren

Het bronnenonderzoek geeft binnen of rondom het plangebied geen waargenomen beschermde overige zoogdieren weer. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen zoogdieren aangetroffen. In het plangebied kunnen haas, egel en verschillende muizensoorten waaronder de huisspitsmuis en veldmuis, worden verwacht. Deze te verwachten soorten zijn vrijgesteld onder artikel 4 van de verordening van de provincie Noord-Holland (Provincie Noord-Holland, 2016a), wat betekent dat deze soorten verstoord mogen worden, maar dat aanwezigheid wel moet worden gemeld bij de RUD NHN (Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord).

Het plangebied zou geschikt kunnen zijn voor kleine marterachtigen, door de aanwezigheid van foerageergebied met voldoende dekking en rustplaatsen zoals de schuren en kassen. Echter de verbindingen met andere leefgebieden door middel van robuuste lijnvormige landschapselementen ontbreekt (Bouwens, 2017). Bovendien worden Noordse woelmuis en waterspitsmuis niet verwacht in het plangebied doordat er geen geschikt leefgebied binnen het plangebied is voor deze soorten. Het is daarom uit te sluiten dat het plangebied beschermde kleine zoogdieren herbergt, met uitzondering van enkele vrijgestelde soorten.

3.7 Vogels

Het bronnenonderzoek geeft rondom het plangebied diverse algemene zangvogels en weidevogels aan. Tijdens het veldonderzoek zijn meerdere huismussen waargenomen binnen het plangebied in het struweel naast de kantoorruimte (zie figuur 12). Om te onderzoeken of de huismus inderdaad verblijfplaatsen (nesten) en/of essentieel leefgebied bezit binnen het plangebied, dient aanvullend onderzoek plaats te vinden, bij voorkeur tussen april en half mei.

Buiten de open schuur (aan de gesloten kant) zijn meerdere (ongeveer vijftien) braakballen gevonden met botjes erin (zie figuur 12 en figuur 13). De aanwezigheid van botjes geeft aan dat de braakballen afkomstig zijn van een uil. Gelet op de soort braakbal en de omgeving is het waarschijnlijk dat het hier om een kerkuil of ransuil gaat. Aanvullend onderzoek dient uitgevoerd te worden om te onderzoeken of een uil soort inderdaad essentieel leefgebied waaronder een mogelijke roest- of nestplaats bezit binnen het plangebied. Roestplaatsen zijn jaarrond beschermd. Dit onderzoek dient plaats te vinden tussen februari en oktober.

Tijdens het veldbezoek zijn nesten van zwarte kraai waargenomen in de bomenrij buiten het plangebied. Deze nesten vallen onder de categorie 5 jaarrond beschermden nesten, wat betekent dat de nesten jaarrond beschermd zijn als er onvoldoende alternatieven zijn. Langs de gehele Delftweg staan gelijke bomen als de bomen langs het plangebied in twee rijen. Deze bomen zorgen voor voldoende broedplaats alternatieven mochten de nesten direct langs het plangebied verstoord worden. Verlaten zwarte kraai nesten zijn echter zeer interessant voor ransuilen. Aangezien er ook braakballen gevonden zijn op het plangebied, dienen de nesten middels aanvullend onderzoek onderzocht te worden op gebruik door de ransuil. Indien dit het geval is, is het nest jaarrond beschermd, aangezien de ransuil valt onder categorie 4; vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. Dit betekent dat het nest niet verstoord mag worden. Verstoring kan ook plaatsvinden indien werkzaamheden op korte afstand van het nest plaatsvinden.

In de open schuur zitten in de nok meerdere nesten (zie figuur 14), deze zijn waarschijnlijk van duiven afkomstig en daardoor alleen beschermd tijdens de broedperiode.

Alle nesten zijn beschermd tijdens het broedseizoen, nestelende vogels mogen niet verstoord worden. Geadviseerd wordt daarom om te kappen of slopen buiten het broedseizoen. Indien dit niet mogelijk is, zullen de bomen en schuren kort voorafgaand aan de kap of sloop geïnspecteerd moeten worden door een ecooloog om uit te sluiten dat er zich bewoonde nesten bevinden.

Figuur 12. Locaties waargenomen sporen/aanwezigheid beschermde vogels

Figuur 13. Gevonden braakballen

Figuur 14. Nesten in de open schuur.

3.8 Amfibieën en reptielen

Het bronnenonderzoek geeft binnen 500 meter van het plangebied geen beschermde amfibieën en reptielen weer. Het drassige grasveldje westelijk van de kassen, nabij de wateropslag is potentieel geschikt als voortplantingsplek voor de rugstreeppad. Verder heeft de rugstreeppad elementen nodig om onder te schuilen en vorstvrije plekken als zomer- en winterverblijfplaats. Ook dit is te vinden, tegen de kassen aan zijn kuiltjes/holletjes waarin de rugstreeppad zou kunnen overwinteren en er liggen meerdere houten platen op het terrein om onder te schuilen. Aanvullende eisen voor het voorkomen van de rugstreeppad zijn dat de aanwezigheid van rugstreeppad is vastgesteld in de afgelopen drie jaar in de directe omgeving (binnen circa één kilometer) van het plangebied én dat het plangebied voor de rugstreeppad zonder barrières bereikbaar is vanuit die directe omgeving (BIJ12d, 2017). Deze laatste twee punten zijn niet aan de orde. Het is daardoor onwaarschijnlijk dat de rugstreeppad zich bevindt binnen het plangebied.

Verder zijn de vijver en sloot zeer geschikt voor de algemene soorten gewone pad, bruine kikker, groene kikker en de kleine watersalamander. Het gaat hier om vrijgestelde soorten onder artikel 4 van de verordening (Provincie Noord-Holland, 2016a) die gemeld dienen te worden bij het bevoegd gezag (RUD NHN) voorafgaand aan de start van de werkzaamheden. Bovendien geldt voor deze soorten de zorgplicht. Dit betekent dat zoveel als mogelijk gedaan moet worden om schade aan individuen te voorkomen. Indien aan het water gewerkt gaat worden en aan een kant van de sloot of vijver gestart wordt met de werkzaamheden krijgen de amfibieën de kans om het gebied te ontvluchten.

3.9 Vissen

Het bronnenonderzoek laat zien dat binnen 500 meter van het plangebied zich geen beschermde vissen bevinden. Binnen het plangebied zijn geen beschermde vissen waargenomen. Beschermde soorten worden hier ook niet verwacht, omdat hiertoe geschikte (doorgaande) wateren ontbreken.

Het is aannemelijk dat algemene soorten als de baars, blankvoorn en driedoornige stekelbaars zich in de sloten van het plangebied bevinden. Deze soorten zijn niet beschermd, maar hiervoor geldt wel de zorgplicht. Dit betekent dat zoveel als mogelijk gedaan moet worden om schade aan individuen te voorkomen. Indien aan het water gewerkt gaat worden en aan een kant van de sloot of vijver gestart wordt met de werkzaamheden krijgen de vissen de kans om het gebied te ontvluchten.

3.10 Overige soorten

Het bronnenonderzoek geeft geen overige beschermde soorten weer binnen of nabij het plangebied. Gezien de aanwezige biotopen worden beschermde soorten van andere soortgroepen niet verwacht binnen het plangebied. Voor beschermde dagvlindersoorten is bijvoorbeeld geen geschikt leefgebied aanwezig. Dit zijn veelal kritische soorten die beperkt zijn in hun voorkomen vanwege hun binding aan specifieke waardplanten. Deze soorten zijn ook niet bekend uit de wijde omgeving van het plangebied. De beschermde libellensoorten zijn kritische soorten die niet in dergelijke sloten als in het plangebied voorkomen. Ook voor de andere beschermde soorten is geen geschikt leefgebied aanwezig.

Op alle aanwezige niet-beschermde of vrijgestelde diersoorten, zoals verschillende insectensoorten, is de zorgplicht van toepassing. Dit betekent dat zoveel als mogelijk gedaan moet worden om schade aan individuen te voorkomen.

4 Natuurbeleidskaders

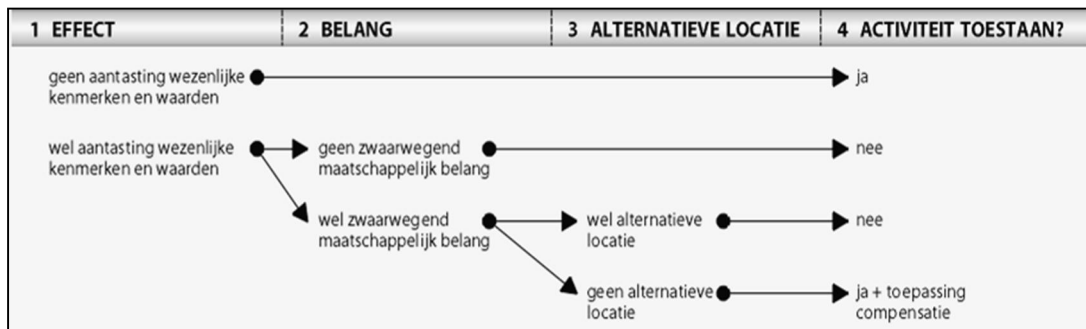
4.1 Toetsingskader

Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

- Provinciaal beleid
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN)
 - Gebieden buiten het NNN
- Gemeentelijk beleid

De basis van het natuurbeleid in provincie Noord-Holland is het Natuurnetwerk Nederland. De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. Het NNN voor provincie Noord-Holland is vastgelegd in de Provinciale Ruimtelijke Verordening 2019. Sinds 19 januari 2017 zijn de Herijkte Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en bijbehorende Verordening van kracht. In hoofdlijnen is de ruimtelijke bescherming van natuur niet gewijzigd. Wel zijn er wat wijzigingen in de begrenzing en de wettelijke bescherming van soorten (Wet natuurbescherming). Verder is de naam EHS vervangen door Natuurnetwerk Nederland (NNN).

De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het ‘nee, tenzij-principe’. In figuur 15 is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met per saldo een significante negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Als bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dienen te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN-uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren.

Figuur 15. Schema: Het ‘nee, tenzij’-principe van het compensatiebeginsel.

Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN-gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van ‘nee, tenzij-procedure’. In deze procedure zal de initiatiefnemer de effecten van de voorgenumen ruimtelijke ontwikkeling op de te beschermen, te ontwikkelen en te behouden factoren moeten specificeren. Het gaat hierbij om de ‘wezenlijke waarden en kenmerken’ van de bij het gebied behorende natuurdoelen en natuurkwaliteit. Deze zijn de volgende:

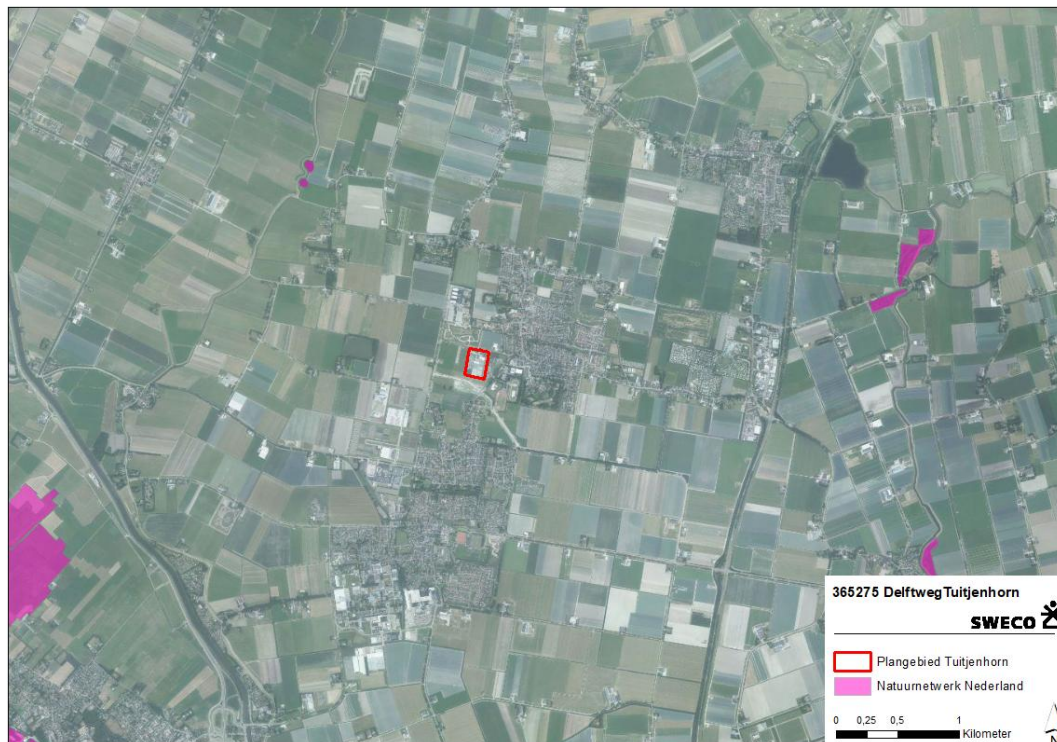
- de bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem waaronder ook begrepen worden de vereiste omgevingsfactoren, zoals donkerte, bodem, water en milieu;

- de robuustheid en de aaneen geslotenheid van het NNN;
- de aanwezigheid van bijzondere soorten;
- de verbindingsfunctie van het gebied voor soorten en ecosystemen.

Ook moet onderzocht worden of een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in het NNN niet leidt tot significante vermindering van de oppervlakte van de (natuur-)gebieden of de samenhang tussen deze gebieden.

4.2 Natuurnetwerk Nederland

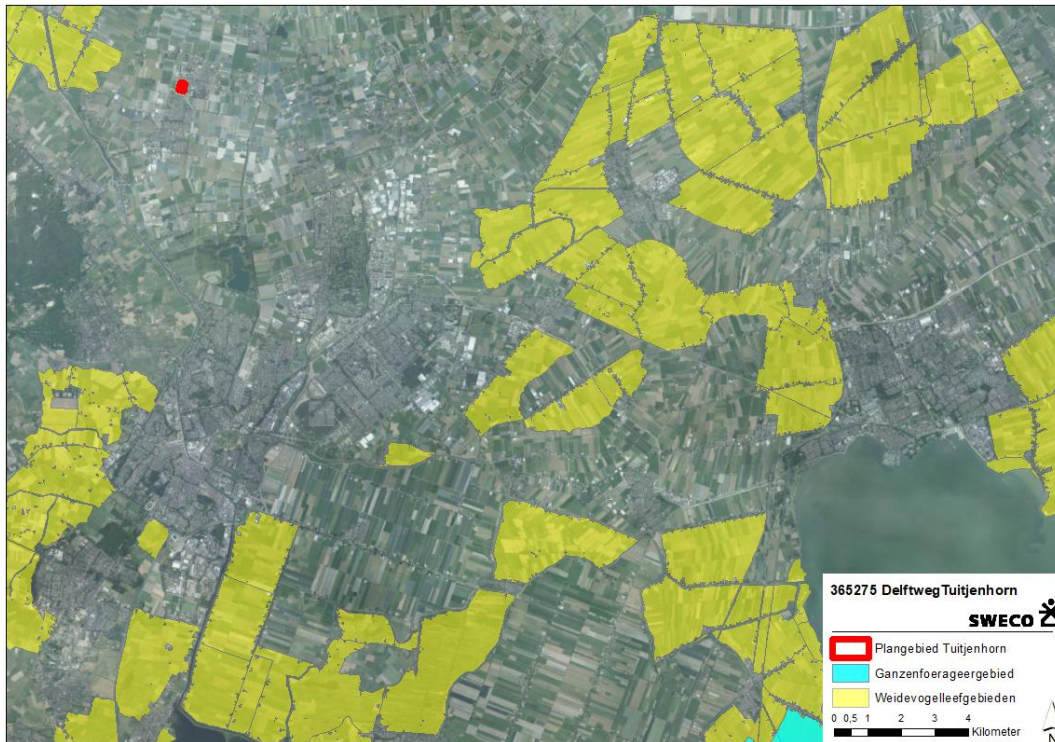
Het plangebied ligt op 1,8 kilometer van het dichtstbijzijnde Natuurnetwerk Nederland gebied, zie figuur 16. Er vinden geen werkzaamheden plaats binnen het NNN-gebied en er is geen externe werking van toepassing bij toetsing van de effecten op deze gebieden in provincie Noord-Holland (Provincie Noord-Holland, 2019). Effecten van het plan op NNN-gebieden zijn daarom uitgesloten.

Figuur 16. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

4.3 Gebieden buiten het NNN

Het plangebied ligt niet in of nabij beschermde weidevogelleefgebieden (1,8 kilometer) en ganzenfoerageergebied (25 kilometer, zie figuur 17). Effecten van de plannen op deze beschermde gebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland zijn derhalve uitgesloten.

Figuur 17. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebied.

4.4 Gemeentelijk beleid

De gemeente Schagen heeft een lijst met waardevolle bomen opgesteld (Bomenverordening Schagen, 2018). De grote treurwilg in de tuin van het woonhuis valt hieronder. Mocht deze boom gekapt gaan worden, dan dient een vergunning aangevraagd te worden bij de gemeente Schagen, ook al ligt de boom buiten de bebouwde kom Houtopstanden (voorheen Boswet) (figuur 18).

Figuur 18. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de bebouwde kom Houtopstanden.

5 Houtopstanden

5.1 Toetsingskader

Houtopstanden buiten de bebouwde kom zijn beschermd binnen de Wet natuurbescherming. In het kader van de Wet natuurbescherming omvat 'houtopstanden' het volgende: 'zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen' (artikel 1.1 Wnb). Als een houtopstand zich binnen de bebouwde kom bevindt, is niet de Wet natuurbescherming van toepassing, maar de gemeentelijke verordening (Bomenverordening Schagen, 2018) van de gemeente binnen welke grenzen betreffende houtopstand is gelegen. Deze bescherming geldt ook wanneer velling van een (klein) deel van dergelijke beplantingen beoogd wordt.

Bij velling van houtopstanden buiten de bebouwde kom (waarop het beschermingsregime van de Wnb van toepassing is) dient van de voorgenomen velling kennisgeving worden ingediend bij het ministerie van LNV. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende (d.w.z. de eigenaar van de grond) zorg voor het 'op bosbouwkundig verantwoorde wijze' herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand. Per provincie kunnen verschillende specifieke regels voor herbeplanting gelden (artikel 4.3 lid 3 Wnb).

Bovenstaand is niet nodig wanneer de houtopstanden vallen onder de volgende categorieën zoals opgenomen in artikel 4.1 Wnb:

- a. houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e. kweekgoed;
- f. uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1°. wegbeplantingen;
 - 2°. beplantingen langs waterwegen, en
 - 3°. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g. het dunnen van een houtopstand;
- h. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - 1°. ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - 2°. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
 - 3°. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Door middel van een veldinspectie dient in beeld te worden gebracht in hoeverre een te vellen houtopstand voldoet aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden, om welke soort het gaat en om welke aantallen het gaat.

5.2 Inventarisatie

De bomen en boomvormers binnen het plangebied vallen buiten de bebouwde kom Houtopstanden, zie figuur 18. Omdat het hier om minder dan 20 bomen/boomvormers gaat en de oppervlakte ervan minder dan 10 are bevat, hoeft geen melding gemaakt te worden bij het bevoegd gezag RUD NHN en geldt ook geen herplantingsplicht (Provincie Noord-Holland, 2016b). Wel is de treurwilg in de tuin van het woonhuis door de gemeente Schagen aangedragen als waardevol. Meer uitleg hierover en over de gevolgen daarvan staan vermeld in paragraaf 4.4.

6 Conclusies

Wet natuurbescherming

Natura 2000-gebieden

Er zijn twee Natura 2000-gebieden aanwezig in de nabijheid van het plangebied. De voorgenomen werkzaamheden kunnen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van een van de twee Natura 2000-gebieden aangezien zich in Schoorlse Duinen stikstofgevoelige habitattypen bevinden. Op basis van een AERIUS-berekening moet inzichtelijk gemaakt worden of effecten op deze habitattypen op voorhand uitgesloten kunnen worden. Indien effecten op voorhand niet zijn uit te sluiten is een Voortoets dan wel verslechteringstoets noodzakelijk.

Soortenbescherming

Er zijn (aanwijzingen voor) de aanwezigheid van een aantal beschermde soorten in of in de directe nabijheid van het plangebied. Het gaat hier om vleermuizen, huismussen en uilen. Verder zijn er nesten van de zwarte kraai gevonden, deze dienen middels aanvullend onderzoek onderzocht te worden op gebruik door de ransuil. Indien dit het geval is, is het nest jaarrond beschermd, aangezien de ransuil valt onder categorie 4; er moet dan onderzocht worden of verstoring van het nest optreedt tijdens de aanleg- en gebruiksfase. Indien dat het geval is dient compensatie van nestgelegenheid worden gerealiseerd.

Voor een aantal beschermde soorten dienen aanvullende onderzoeken uitgevoerd te worden, deze staan weergegeven in tabel 2.

Tabel 2. Aanvullende onderzoeken

Soorten	Gericht op
vleermuizen	gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en watervleermuis
huismussen	
uilen	kerkuil en ransuil (ook eventueel gebruik zwarte kraai nesten in bomerrij)

Vrijgestelde soorten die voor (kunnen) komen binnen het plangebied dienen bovendien gemeld te worden bij het bevoegd gezag (RUD NHN), zie tabel 3.

Tabel 3. Vrijgestelde te melden soorten

Soorten
egel
haas
huisspitsmuis
veldmuis
bruine kikker
gewone pad
kleine watersalamander

Het is mogelijk dat ook andere vogels broeden binnen het plangebied. Nestelende vogels mogen niet verstoord worden. Om een mogelijke overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen dient daarom buiten het broedseizoen (voor de mogelijke soorten in het plangebied voorkomend is dat in de regel half maart tot en met half juli)

gekapt te worden en dient een ecooloog de bomen/struwelen en gebouwen kort voorafgaand aan de kap of sloop te inspecteren op voorkomen van nesten.

Natuurbeleidskaders*Natuurnetwerk Nederland*

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde gebieden in het kader van het NNN. Er is geen nader effectonderzoek noodzakelijk.

Gebieden buiten het NNN

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde gebieden met natuurwaarden buiten het NNN gelegen.

Gemeentelijk natuurbeleid

Er dient een vergunning aangevraagd te worden bij de gemeente Schagen indien de treurwilg in de tuin van het woonhuis gekapt gaat worden.

Houtopstanden

Voor het kappen van bomen buiten de bebouwde kom dient geen melding gemaakt te worden bij de RUD NHN, maar zoals hierboven beschreven dient wel een vergunning aangevraagd te worden bij de gemeente Schagen.

Referenties

- BIJ12a (2017). Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017.
- BIJ12b (2017). Kennisdocument Ruige Dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*. Versie 1.0, juli 2017.
- BIJ12c (2017). Kennisdocument Watervleermuis *Myotis daubentonii*. Versie 1.0, juli 2017.
- BIJ12d (2017). Kennisdocument Rugstreeppad *Bufo calamita*. Versie 1.0, juli 2017.
- Boomverordening Schagen (2018). Groene kaart.
- Bouwens, S. (2017). Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming, Provincie Noord-Brabant. Zoogdiervereniging rapport 2017.32.
- Provincie Noord-Holland (2016a). Verordening vrijstellingen soorten Noord-Holland. Provinciaal Blad Nr. 6151.
- Provincie Noord-Holland (2016b). Provincie Noord-Holland; Verordening houtopstanden Noord-Holland. Provinciaal Blad Nr. 6106.
- Provincie Noord-Holland (2019). Provinciale Ruimtelijke Verordening Noord-Holland, februari 2019.

Websites

- <https://ndff-ecogrid.nl/>. Laatst geraadpleegd op 12 februari 2019.
- <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/>. Laatst geraadpleegd op 12 februari 2019.
- <https://www.verspreidingsatlas.nl/>. Laatst geraadpleegd op 12 februari 2019.
- <http://www.zoogdiervereniging.nl/>. Laatst geraadpleegd op 12 februari 2019.